

به نام خدا

بیانیه پایانی اولین همایش حرکت ملی زیست شناسان کشور

خدای را سپاس می‌گوییم که این توفیق را نصیب انجمن زیست شناسی ایران و شاخه دانشجویی انجمن و حرکت ملی برخاسته از متن جامعه دانشجویان و دانش‌آموختگان نمود که برای اولین بار در یک جمع هدفمند گرد آمده و به طرح مشکلات و ارایه راهکارها برای ارتقای دانش زیست شناسی در کشور و حل مشکلات دانش‌آموختگان اقدام نموده‌اند، به این وسیله بندهای این بیانیه با هدف خلاصه کردن مطالبات و راهکارهای طرح شده و به عنوان نقشه راه برای فعالیت‌های آتی که مورد اجماع و توافق قاطبه شرکت‌کنندگان در این همایش و امضا کنندگان بیانیه است. به شرح زیر ارایه می‌گردد:

۱- هدفمندسازی ظرفیت پذیرش دانشگاه‌ها برای رشته‌ها و گرایش‌های مختلف زیست شناسی در راستای تحقق جدول ۱۲ از ماده ۶۶ قانون برنامه ششم:

دانش زیست شناسی در کشور در حال حاضر قربانی توسعه کمی و بدون ضابطه دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی شده است و به دلایل مختلف بیش از سایر رشته‌ها از این توسعه بدون برنامه آسیب دیده و می‌بیند. لازم است حتی قبل از اینکه به اصل موضوع توسعه کمی پذیرش دانشجو و تأسیس رشته محل‌ها برای دیگر رشته‌های دانشگاهی پرداخته شود، اقدامات عاجل در مورد ساماندهی و هدفمند نمودن ظرفیت پذیرش دانشجوی زیست شناسی در راستای اسناد بالادستی، در دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا با هدف افزایش و ارتقای کیفیت صورت پذیرد. همکاری انجمن زیست شناسی و اساتید و دانشگاه‌ها برای جزم نمودن عزم خود جهت این تغییر مهم به جد مورد نیاز است. در همین ارتباط لزوم بازنگری در دادن مجوز به رشته‌های بین رشته‌ای با ماهیت زیست شناسی در دانشگاه‌های صنعتی نیز به شدت احساس می‌شود (به عنوان مثال کارشناسی ارشد رشته مهندسی شیمی گرایش بیوتکنولوژی که در آن دیپلم‌های ریاضی و مهندسی شیمی بدون کمترین اطلاع از زیست شناسی در زمینه بیوتکنولوژی تحصیل و پژوهش می‌کنند و به دلیل ماهیت مهندسی و سهولت ورود به بازارکار، فرصت‌های شغلی را نیز از زیست شناسان می‌گیرند).

۲- افزایش کیفیت پژوهشی در دوره‌های تحصیلات تکمیلی:

انجمن زیست شناسی آماده است با همکاری وزارت علوم در مورد ارزیابی کیفیت پژوهش در گروه‌های مجری رشته‌های مختلف زیست شناسی از کارشناسی تا دکترا به جد ورود نماید. اُفت کیفیت پژوهش برای رشته‌های علوم پایه به مراتب صدمات بیشتری نسبت به علوم کاربردی دارد و یکی از دلایل بیکاری دانش‌آموختگان زیست شناسی است.

۳- افزایش اعتبارات مربوط به پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان زیست شناسی:

لازم است در کنار کیفیت آموزشی، کیفیت پژوهشی نیز ارتقا یابد و نظارت جدی بر فعالیت‌های پژوهشی اساتید و دانشجویان انجام پذیرد و تناسب امکانات هر آزمایشگاه با تعداد دانشجویان و نوع برنامه پژوهشی تعریف شده در

پروپوزال بویژه دوره دکترا حتما مورد تایید یک مرجع بی طرف قرار گیرد و اجازه داده نشود دانشگاه ها روند داوری پروپوزال ها را حذف نمایند. تربیت یک پژوهشگر زبده و ماهر تنها در سایه افزایش اعتبارات به طرح های علوم پایه، کنترل و ارزیابی، بدون الزام برای کاربردی سازی مقدور است. کاربردی سازی اگر چه می تواند راه دانش آموختگان را به بازار کار باز نماید، لیکن معمولا به بهای کاهش کیفیت پژوهش تمام شده و ممکن است بستر دانشگاه ها را در دهه آینده از اساتید و تولید کنندگان دانش در کشور خالی نماید.

۴- لزوم بازنگری اساسی در برنامه های درسی با رویکرد توسعه مرز دانش و کارآموزی بیشتر و مهارت افزایی:

پیشنهاد می شود برنامه های دروس با هدفمندی بیشتری مورد تجدید نظر قرار گیرد. در حال حاضر دروس اختیاری بیشتری برای تکمیل و تکرار دروس اجباری ارائه می شود، در حالی که می توانند در راستای آموزش و کارآموزی و ارتباط با صنعت، بهداشت، محیط زیست و منابع طبیعی تعریف شود. گنجاندن حداقل سه درس کارآموزی هم ارز ۴ تا ۶ واحد درسی در دوره کارشناسی و حداقل یک درس کارآموزی هم ارز دو واحد درسی در دوره کارشناسی ارشد مورد مطالبه ماست.

۵- برنامه ریزی برای پیمایش و اشتغال دانش آموختگان زیست شناسی با تاکید بر یکسان نگری دانش آموختگان زیست شناسی با دانش آموختگان وزارت بهداشت و کشاورزی:

برای سهولت اشتغال و ورود به بازار کار به تبعیض های ناروا در حق دانش آموختگان زیست شناسی پایان داده شود و نیز اجرای آئین های مثبت قبلی همچنان ادامه یابد. با هدف بهره مندسازی زیست شناسان از فرصت های شغلی و در راستای ارزش گذاری برای علوم پایه و دانش در برابر حرفه، پیشنهاد می شود زمینه های ورود دانش آموختگان زیست شناسی به بازارهای کار رشته های کاربردی و حرفه ای بیش از این فراهم شود. در این راستا می توان با تعریف دقیق دروس تکمیلی و دوره های کارآموزی لازم برای دانش آموختگان زیست شناسی جهت ورود به بازار کار، هم ارز با دانش آموختگان رشته های متناسب وزارت بهداشت و رشته های مهندسی کشاورزی، اقدامات قانونی را در عمل آغاز نمود.

فعالیت انجمن زیست شناسی در تدوین چنین آئین نامه ای با همکاری وزارتین و نیز نهاد قانونگذاری مورد مطالبه ماست.

۶- برگزاری کارگاه های آموزشی با هدف توانمند سازی دانش آموختگان زیست شناسی برای معرفی سازوکارهای ورود به بازار کار:

در این راستا پیشنهاد می شود انجمن زیست شناسی با برقراری ارتباط گسترده با صنعت، محیط زیست، منابع طبیعی و وزارت بهداشت، پس از شناسایی مدرسین مجرب و کارآفرینی ها و صاحبان صنایع و سرمایه، ضمن تدوین موضوعات

و سرفصل‌ها، اقدام به برگزاری دوره‌ای چنین کارگاه‌هایی در دانشگاه‌های کشور که مجری رشته‌های زیست‌شناسی هستند، بنمایند.

۷- تمهید مقدمات برای تأسیس یک سازمان و یا نهاد و به نام سازمان زیست‌شناسی:

با هدف صیانت از چارچوب‌های حرفه‌ای و علمی زیست‌شناسان کشور، تأسیس سازمان زیست‌شناسی مشابه سایر رشته‌های دانشگاهی و علوم پایه، یکی از مهم‌ترین مطالبات شرکت‌کننده این همایش است.

۸- اختصاص اعتبارات حق‌التحقیق یا پژوهانه به صورت ماهیانه به دانشجویان تحصیلات تکمیلی مشابه وزارت بهداشت.

۹- افزایش هدفمند فرصت‌های مطالعات تحقیقاتی کوتاه مدت، پسا دکترا و شرکت در مجامع علمی برای دانشجویان و دانش‌آموختگان زیست‌شناسی و پیش‌بینی اعتبارات لازم در بودجه‌های سالیانه کشور.

انجمن زیست‌شناسی ایران